

Datum: 10.11.2015

09:25

Medij: www.mojatv.rs

Link: <http://www.mojatv.rs/66288-slava-nije-samo-hrana-i-pice-da-li-je-dozvoljeno-slaviti-u-kafani>

Autori:

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Slava nije samo hrana i piće: Da li je dozvoljeno slaviti u kafani?

3743

Da li crkva dozvoljava da se slava slavi u kafani? Zašto smo zaboravili šta slava zaista znači. Krsna slava, kao simbol identiteta srpskog naroda, ostala je neokrnjena, ali se usled društvenih promena način obeležavanja menjao - i danas domaćini nastoje da pripreme što bogatiju trpezu, dok iz Srpske pravoslavne crkve podsećaju da hrana i piće nisu suština slave. Proslava sa mnoštvom preterivanja nije ono što se može vezati samo za kraj 20. i početak 21. veka, smatra muzejski savetnik u Etnografskom muzeju Marko Stojanović, piše Tanjug a prenosi "Politika" 22. novembra 2014. godine. On je ukazao da je Stevan Sremac svoju „Ivkovu slavu“, pošto nije reč o naučnoj fantastici, sasvim sigurno bazirao na primerima iz svoje okoline i dodao da je slava ostala do danas neokrnjena. „Proslavlja se i danas na način koji prepoznaju ne samo oni koji učestvuju, već i posmatrači koji pripadaju drugim konfesionalnim, etničkim zajednicama“, istakao je Stojanović. Koncept kojeg se treba pridržavati prilikom obeležavanja slave postavio je Sveti Sava i on se praktikuje već devet vekova, a do promena je dolazilo usled različitih društvenih okolnosti - promena sistema, okupacija... Stojanović je ukazao da je nekada proslavljanje slave jednim delom čak i u posne dane morao da bude mrsan ukoliko dođu Turci, a slavska sveća je držana pod loncem kako se ne bi videla iz daljine, posebno zimi. „U socijalizmu je, na primer, mnogo ljudi proslavljalo nešto što se može nazvati krsnom slavom, ali ona nije imala sva verska obeležja. Tako su članovi Saveza komunista proslavljali neku svetovnu varijantu slave“, rekao je on. Slava je ostala u svesti ljudi i kada su napuštali svoje tradicionalne seoske zajednice u procesima urbanizacije i industrijalizacije - pa je preneti i u gradove. Međutim, usled nedostatka vremena i prostora, kao i brojnih poslovnih obaveza, u gradovima se neretko dešava da domaćini kupuju gotove slavске kolače, kao i da slavu obeležavaju u kafani ili restoranu. Kupovina gotovog slavskog kolača ne menja osnovnu strukturu slave, smatra Stojanović i ukazuje i da Crkva ne zabranjuje poslavu u kafani. Protojerej Aleksandar Sredojević pri Hramu Svetog Save je, međutim, ukazao da takva proslava često ume da krene u pogrešnom pravcu, kao i da pojedinci pripremaju samo gozbu bez verskih obeležja što, kako je ocenio, „vodi u izmotavanje“. Za obeležavanje slave najvažniji su sveća, kolač, žito i vino, naglasio je on i primetio da se ponekad zaboravlja na sveća i suviše velika pažnja posvećuje hrani i piću. To je pogrešan primer, kao i to što pojedini domaćini u dane posta, u želji da udovolje gostima, za slavu pripremaju mrsnu hranu. Takođe, članovi porodice u kojoj se obeležava slava moraju biti kršteni. Slavu treba obeležiti u krugu porodice i skromno, podvukao je Sredojević. Sa tim stavom saglasan je i predsednik Centra za istraživanje religije, politike i društva Nikola Knežević. „Hrana i piće nisu suština slave, već okupljanje oko vrednosti, ideala i vere koje je zastupao svetitelj“, naveo je Knežević za Tanjug, istakavši da ne treba preterivati i pretvarati jedan, pre svega verski susret, u svadbarsku svečanost. Slava, dodao je, treba da bude skroman i pobožan susret - koji približava ljude i ukazuje na duhovnu vertikalnu. Knežević je istakao da su vreme i kontekst sasvim sigurno uticali na način kako se krsna slava obeležava, podsetivši da je današnji oblik slave manje više dobio svoju formu u 19. veku, koju je ustanovio Mitropolit Srbije Mihajlo. Kada je reč o broju onih koji slave slavu, on je ocenio da ih sigurno ne može biti malo budući da se između 86 odsto i 89 odsto građana Srbije deklarise kao pravoslavno - religiozno. Knežević je, takođe, ukazao i da nije redak slučaj da se praktikuje jedna deklarativna i

Datum: 10.11.2015 09:25

Medij: www.mojatv.rs

Link: <http://www.mojatv.rs/66288-slava-nije-samo-hrana-i-pice-da-li-je-dozvoljeno-slaviti-u-kafani>

Autori:

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Slava nije samo hrana i piće: Da li je dozvoljeno slaviti u kafani?

61

folklorna forma hrišćanstvagde se suština često izgubi.(Stil)

Datum: 10.11.2015 09:25

Medij: www.stil.kurir.rs

Link: <http://stil.kurir.rs/zanimljivosti/slava-nije-samo-hrana-i-pice-da-li-je-dozvoljeno-slaviti-u-kafani->

Autori: stil.kurir-info.rs

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Slava nije samo hrana i piće: Da li je dozvoljeno slaviti u kafani?

2109

Krsna slava, kao simbol identiteta srpskog naroda, ostala je neokrnjena, ali se usled društvenih promena način obeležavanja menjao - i danas domaćini nastoje da pripreme što bogatiju trpezu, dok iz Srpske pravoslavne crkve podsećaju da hrana i piće nisu suština slave.

Proslava sa mnoštvom preterivanja nije ono što se može vezati samo za kraj 20. i početak 21. veka, smatra muzejski savetnik u Etnografskom muzeju Marko Stojanović, piše Tanjug a prenosi "Politika" 22. novembra 2014. godine.

On je ukazao da je Stevan Sremac svoju „Ivkovu slavu ", pošto nije reč o naučnoj fantastici, sasvim sigurno bazirao na primerima iz svoje okoline i dodao da je slava ostala do danas neokrnjena.

„Proslavlja se i danas na način koji prepoznaju ne samo oni koji učestvuju, već i posmatrači koji pripadaju drugim konfesionalnim, etničkim zajednicama", istakao je Stojanović.

Koncept kojeg se treba pridržavati prilikom obeležavanja slave postavio je Sveti Sava i on se praktikuje već devet vekova, a do promena je dolazilo usled različitih društvenih okolnosti - promena sistema, okupacija...

Stojanović je ukazao da je nekada proslavljanje slave jednim delom čak i u posne dane morao da bude mrsan ukoliko dođu Turci, a slavska sveća je držana pod loncem kako se ne bi videla iz daljine, posebno zimi.

Slavska tradicija: Kako da spremite savršeno žito na starinski način! (RECEPT)

„U socijalizmu je, na primer, mnogo ljudi proslavljalo nešto što se može nazvati krsnom slavom, ali ona nije imala sva verska obeležja. Tako su članovi Saveza komunista proslavljali neku svetovnu varijantu slave", rekao je on.

Slava je ostala u svesti ljudi i kada su napuštali svoje tradicionalne seoske zajednice u procesima urbanizacije i industrijalizacije - pa je preneti i u gradove.

Međutim, usled nedostatka vremena i prostora, kao i brojnih poslovnih obaveza, u gradovima se neretko dešava da domaćini kupuju gotove slavске kolače, kao i da slavu obeležavaju u kafani ili restoranu.

Kupovina gotovog slavskog kolača ne menja osnovnu strukturu slave, smatra Stojanović i ukazuje i da Crkva ne zabranjuje poslavu u kafani.

Datum: 10.11.2015 09:25

Medij: www.stil.kurir.rs

Link: <http://stil.kurir.rs/zanimljivosti/slava-nije-samo-hrana-i-pice-da-li-je-dozvoljeno-slaviti-u-kafani->

Autori: stil.kurir-info.rs

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Slava nije samo hrana i piće: Da li je dozvoljeno slaviti u kafani?

1790

Protojerej Aleksandar Sredojević pri Hramu Svetog Save je, međutim, ukazao da takva proslava često ume da krene u pogrešnom pravcu, kao i da pojedinci pripremaju samo gozbu bez verskih obeležja što, kako je ocenio, „vodi u izmotavanje“.

Za obeležavanje slave najvažniji su sveća, kolač, žito i vino, naglasio je on i primetio da se ponekad zaboravlja na sveca i suviše velika pažnja posvećuje hrani i piću.

To je pogrešan primer, kao i to što pojedini domaćini u dane posta, u želji da udovolje gostima, za slavu pripremaju mrsnu hranu. Takođe, članovi porodice u kojoj se obeležava slava moraju biti kršteni. Slavu treba obeležeti u krugu porodice i skromno, podvukao je Sredojević.

Sa tim stavom saglasan je i predsednik Centra za istraživanje religije, politike i društva Nikola Knežević.

Stari recept za slavski kolač: Kako da umesite i ukasite savršenu pogaču! (FOTO)

„Hrana i piće nisu suština slave, već okupljanje oko vrednosti, ideala i vere koje je zastupao svetitelj“, naveo je Knežević za Tanjug, istakavši da ne treba preterivati i pretvarati jedan, pre svega verski susret, u svadbarsku svečanost.

Slava, dodao je, treba da bude skroman i pobožan susret - koji približava ljude i ukazuje na duhovnu vertikalu.

Knežević je istakao da su vreme i kontekst sasvim sigurno uticali na način kako se krsna slava obeležava, podsetivši da je današnji oblik slave manje više dobio svoju formu u 19. veku, koju je ustanovio Mitropolit Srbije Mihajlo.

Kada je reč o broju onih koji slave slavu, on je ocenio da ih sigurno ne može biti malo budući da se između 86 odsto i 89 odsto građana Srbije deklariraju kao pravoslavno - religiozno.

Knežević je, takođe, ukazao i da nije redak slučaj da se praktikuje jedna deklarativna i folklorna forma hrišćanstva gde se suština često izgubi.

Datum: 11.11.2015
Medij: Politika
Rubrika: Sinoć u Beogradu
Autori: J.R
Teme: Etnografski muzej Srbije

Напомена:
Површина:14
Тираж:0

Naslov: Srpski Jevreji u Velikom ratu

Strana: 18

Српски Јевреји у Великом рату

Трибина „Српски Јевреји
у Великом рату“ биће
одржана у кино сали Ет-
нографског музеја у Узун
Мирковој улици с почет-
ком у 18 сати. Организа-
тор је Коло српских се-
стара. А. К.

Datum: 11.11.2015
Medij: Happy
Emisija: Dobro jutro Srbijo
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	11.11.2015 04:30:00	315:00
Prilog	11.11.2015 06:34:00	4:39

Naslov: Svadbeni običaji tokom istorije

517

Muzejski savetnik Etnografskog muzeja Vilma Niškanović govori o istorijatu venčanja i običajima u vezi sa njim koji su se menjali tokom vremena. Običaji su nalagali da svekar sa poklonima i jabukom odlazi u prošnju mlade, koja se zatim sprema za svadbeni dan. Na dan svadbe u haljinu stavlja bosiljak, crven konac oko struka, veo i venčić. Obavezna je bila crvena kabanica koja je u svadbenom ritualu štitila od uroka. Mladu dočekuje svekrva sa kojom ulazi u kuću, prvenstveno do ognjišta, a zatim tri puta podiže muško dete.

